

Viite

Lapsiperhepalvelun myöntämiskriteerit

1 Lapsiperheiden kotipalvelun ja kriteerien tarkoitus

Kuopion kaupungin lapsiperheiden kotipalvelu on tarkoitettu kuopiolaisille lapsiperheille. Lapsiperheiden kotipalvelun tavoitteena on ylläpitää perheen hyvinvointia ja tukea selviytymistä erilaisissa elämäntilanteissa ja ennaltaehkäistä lyhytaikaisissa elämän muutostilanteissa esiintyviä riskejä. Tehtävänä on tukea perhettä arjessa ja auttaa perhettä löytämään omat voimavaransa.

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain 19 §:n mukaista palvelua lapsiperheille. Lapsiperheiden kotipalvelun tehtävänä on tukea perheen henkilökohtaiseen hoivaan ja huolenpitoon, asumiseen, lastenhoitoon ja kasvatukseen sekä muuhun tavanomaiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.

Lapsiperheiden kotipalvelusta päätettäessä jokaisen perheen tilanne ja tarve harkitaan aina yksilöllisesti. Lapsiperheiden kotipalvelun kriteerien tarkoitus on selkiyttää palveluiden kohdentamista kotipalvelua tarvitseville kuopiolaisille lapsiperheille. Palvelun järjestämisen lähtökohtana on asiakasperheiden yhdenvertainen ja oikeudenmukainen kohtelu sekä samansuuntainen harkinta toteutettaessa lapsiperheiden kotipalvelua.

2 Lapsiperheiden kotipalvelun lainsäädännöllinen perusta

Sosiaalihuoltolain 14 §:n mukaan kotipalvelu on kunnallisena sosiaalipalveluna järjestettävää palvelua.

Sosiaalihuoltolain 19 §:n mukaan lapsiperheiden kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen, asiointiin sekä muihin jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.

Kotipalvelua annetaan sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn tai erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella niille henkilöille, jotka tarvitsevat apua selviytyäkseen yllä mainituista tehtävistä ja toiminnoista. Lapsiperheellä on oikeus saada perheen huolenpitotehtävän turvaamiseksi välttämätön kotipalvelu, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole mahdollista perheen alentuneen toimintakyvyn vuoksi.

3 Lapsiperheiden kotipalvelun pääperiaatteet

Lapsiperheiden kotipalvelu on ensisijaisesti tavoitteellista, suunnitelmallista ja määräaikaista apua, jonka keskeisenä tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen. Palvelua myönnetään perheille, joissa on alle 18-vuotias lapsi, painopisteenä alle kouluikäisten lasten perheet.

Kotipalvelun tarve arvioidaan perheen henkilökohtaisen yhteydenoton tai yhteistyötahon ilmaiseman huolen perusteella, pääasiassa puhelimitse, mutta tarvittaessa kotiin tehtävällä palveluohjaus käynnillä. Kotipalvelun palvelutarvetta arvioidessa otetaan huomioon avun tarpeen kiireellisyys, perheen kokonaistilanne sekä mahdollisuus saada muuta apua tai palvelua.

Lapsiperheiden kotipalvelun työntekijä voi hoitaa lapsia, ohjata kasvatuksessa, tukea vanhemmuutta ja arkirutiinien hallintaa sekä perheen toimintakykyä muuttuvissa tilanteissa, sekä antaa konkreettista apua päivittäisissä kotitöissä ja ohjata perhettä heitä tukeviin palveluihin. Työskentelyn tavoitteena on, että perhe löytäisi elämänhallinnan ja omat voimavaransa.

Kotipalvelu perustuu asiakkaan kanssa tehtyyn asiakassuunnitelmaan, jossa sovitetaan työskentelyn tavoitteet, palvelun päivittäinen tuntimäärä, työn sisältö sekä palvelun kesto. Asiakkaan luvalla tehdään tarvittaessa yhteistyötä muiden toimijoiden (mm. neuvola, päivähoito, sosiaalitoimi) kanssa.

3.1. Lapsiperheiden kotipalvelun kriteerit

Lapsiperheiden kotipalvelua voi saada perheen arjessa selviytymisen tukemiseksi. Palvelukriteereistä voidaan poiketa, mikäli se on perusteltavissa asiakkaalle tehdyn palvelutarpeen arvioinnilla ja yhdessä sovitulla sopimuksella.

Kotipalvelua voidaan myöntää tilanteissa:

- Monikkoperheisiin joilla arjen tuen tarve.
- Vauvaperheen arjen tueksi.
- Yllättäen tulleen perheen akuutin tai kriisitilanteen (esim. onnettomuus, leikkaukset) takia.
- Arjen sujumisen (arkirytmien löytymiseen, kasvatuksellisiin asioihin) tukemiseksi
- Uupumuksen ja esimerkiksi synnytyksen jälkeisen masennuksen takia tukea tarvitsevat perheisiin
- Vammaisen / erityistä tukea tai hoitoa tarvitsevan lapsen perheen akuuttiin tilanteeseen.
- Palveluohjaukseen ja rohkaisuun kotoa ulospäin suuntautumiseen.
- Perheisiin joissa tarve ohjaukseen ja neuvontaan arjen (ruuanlaitto, päivittäin kodinhoito, lasten kasvatusta) asioissa.

Lapsiperheiden kotipalvelua ei myönnetä seuraavankaltaisissa tilanteissa:

- Päivähoitoikäisten lasten pelkkään lastenhoidolliseen tarpeeseen, vaan päivähoito on ensisijainen palvelu.
- Pienten koululaisten aamu-, iltapäivä- ja loma-ajoista johtuviin lastenhoitotarpeisiin, tai päiväkodin loma-aikojen lastenhoitotarpeeseen.
- Äkillisesti sairastuneen lapsen hoito
- Vanhempien asiointikäyntien (lääkäri, terapia) ajalle myönnetään kotipalvelua erityisen harkinnan kautta
- Pelkkä siivous tai kuljetus
- Vanhempien kotona tehtävä etättyö
- Vanhemman opiskelun tai harrastuksen mahdollistaminen
- Henkilökohtaisen avustajan tarve

4 Lapsiperheiden kotipalvelun toteuttaminen

Lapsiperheiden kotipalvelu jakautuu tilapäiseen kotipalveluun sekä säännölliseen kotipalveluun. Lapsiperheiden kotipalvelussa Kuopion kaupungilla on tällä hetkellä 8 työntekijää, jotka tekevät pääsääntöisesti tilapäistä kotipalvelua koko Kuopion kaupungin alueella. Säännöllinen kotipalvelu tuotetaan pääasiassa palvelusetelillä. Lapsiperheiden kotipalvelua annetaan kun perhe tarvitsee tukea selvittääkseen arkielämään liittyvistä asioiden hoidosta, tukea lasten hoitoon, kasvatukseen ja kehitykseen liittyen eikä perheen käytettävissä ole lähiverkostoa tai muuta palvelua ja perheen tilanne edellyttää kotipalvelun ammattihenkilöstön tukea.

Lapsiperheiden kotipalvelu on suunnitelmallista, ja työskentelyn alussa sovitaan perheen kanssa yhdessä tavoitteet, joita arvioidaan säännöllisesti. Tavoitteiden asettamisessa otetaan huomioon myös mahdollisten yhteistyötahojen esille nostamat huolet.

4.1 Tilapäinen kotipalvelu

Tilapäinen kotipalvelu on lyhytaikaista tukea perheelle, sitä myönnetään enintään kolmeksi kuukaudeksi ja enintään 6 tunniksi viikossa, palvelu tapahtuu pääsääntöisesti arkipäivinä klo 7-18 välillä. Mikäli perhe tarvitsee palvelua tämän ajan jälkeen tai tätä palvelua enemmän, ohjataan perheet säännöllisen kotipalvelun piiriin, jossa palvelun tuottaminen tapahtuu pääasiassa palvelusetelillä. Tavoitteena on että suurin osa perheistä tulee autettua tilapäisen kotipalvelun avulla.

Tilapäisessä kotipalvelussa perheen kanssa laaditaan asiakassuunnitelma, johon kirjataan tavoitteet ja käyntimäärä sekä palvelun kesto, suunnitelmaa arvioidaan 1-2 kuukauden välein. Tilapäisen kotipalvelun tarve arvioidaan perheen henkilökohtaisen yhteydenoton perusteella puhelimitse tai asiakkaan luona tehtävän tutustumiskäynnin yhteydessä. Tavoitteena on ennaltaehkäisevä vanhemmuuden ja arjessa selviytymisen tukeminen, perheen omien voimavarojen vahvistaminen sekä opastaminen mm. lasten- ja kodinhoidossa.

Tilapäistä kotipalvelua haetaan Lapsiperheiden kotipalvelun palvelunumerosta 044 7181321, soittoaika on ma-to (ei arkipyhinä) kello 11–13. Palvelusta peritään käynnin pituuden ja asiakkaiden tulojen mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

4.2 Säännöllinen kotipalvelu palvelusetelillä

Tilapäisen kotipalvelun ollessa riittämätön on perheellä mahdollista saada säännöllistä kotipalvelua. Säännöllinen kotipalvelu toteutetaan pääsääntöisesti palvelusetelillä. Säännöllisen kotipalvelun tavoitteet asetetaan useimmiten tilapäisen kotipalvelun työskentelyn loppuessa, näihin tavoitteisiin palvelusetelituottaja sitoutuu. Säännöllisen kotipalvelun kesto määritellään yhdessä asiakkaan kanssa, työskentelyn tavoitteita ja toteuttamista arvioidaan vähintään 2 kuukauden välein.

Säännöllistä kotipalveluun tullaan pääsääntöisesti tilapäisen kotipalvelun kautta, säännöllisen kotipalvelu tarpeesta voi myös soittaa lapsiperheiden kotipalvelun palvelunumeroon 044 7181321, soittoaika on ma-to (ei arkipyhinä) kello 11–13. Palvelusta peritään kuukausittaisen tuntimäärän ja asiakkaiden tulojen mukaan määräytyvä asiakasmaksu. Käyntikertojen määrä määritellään yhdessä perheen kanssa.

Lapsiperheiden kotipalvelu tekee tarvittaessa yhdessä perheen kanssa perheen tilanteesta palvelutarpeen arvioinnin. Tarvittaessa perheen luvalla palvelutarpeen arviointi tehdään yhteistyössä perheen kanssa työskentelevien muiden toimijoiden kanssa.

5 Lapsiperheiden kotipalvelun hakeminen ja päätöksenteko

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain (§19) mukaista palvelua, jota koskevat palvelupyynnöt otetaan vastaan Lapsiperheiden kotipalvelun palvelunumerossa 044 7181321, soittoaika on ma-to (ei arkipyhinä) kello 11–13. Yhteydenoton voi tehdä asiakas itse tai muu toimija asiakkaan luvalla. Asiakkaalle tehdään asiakassuunnitelma, palvelupäätös ja asiakasmaksupäätös ja tarvittaessa palvelutarpeen arviointi jo ennen työskentelyä. Vuoden 2018 aikana pyritään saamaan käyttöön sähköinen tilauslomake.

Voimaantulo:

Perusturva- ja terveyslautakunta 18.12.2018 § 95

Nämä myöntämisperusteet tulevat voimaan 1.1.2019.